Planý figovník

written by Michael Steedman | 1. septembra 2024

Ako by ste opísali užitočný a prospešný život? Každý z nás by mohol na túto otázku odpovedať podľa vlastného súboru hodnôt, ale v tomto zamyslení chceme pouvažovať, ako by Boh opísal takýto život.

A povedal toto podobenstvo: Niekto mal fík, zasadený vo svojej vinici. A prišiel hľadajúc na ňom ovocie, ale nenašiel. Vtedy povedal vinárovi: Hľa, toto už po tri roky prichádzam hľadajúc ovocie na tomto fíku a nenachádzam. Vytni ho; načo ešte i tú zem kazí! A on odpovedal a riekol mu: Pane, ponechaj ho ešte i tento rok, až ho okopem a pohnojím, či by na budúce nedoniesol ovocia; a keď nie, potom ho vytneš.

Lukáš 13:6-9

Zasadiť figovník vo vinici nebolo v Ježišových časoch vôbec nezvyčajné. Rastliny sa tešili veľkej pozornosti a získavali úžitok z rovnakých živín v pôde, z akých získaval aj vinič. Muž v podobenstve sa rozhodol zasadiť vinič, ale výsledok bol sklamaním. Tri roky po sebe chodieval k figovníku v nádeji, že nájde ovocie a pozorne ho prezeral, pretože figy bývajú ukryté pod bohatým lístím. Na jeho veľké sklamanie zakaždým, keď sa pozrel, nenašiel vôbec žiadne ovocie, a tak po troch rokoch majiteľ vinice veľmi rozumne požiadal vinára: *„Vytni ho. Prečo by mal využívať pôdu.“* Veď naozaj, nielenže zaberal miesto vo vinici, ale svojimi hlbokými koreňmi pripravoval vinič o vzácne živiny v pôde. Akokoľvek, na čo je dobrý figovník, ktorý nerodí figy?

Ale vinár, ktorý sa staral o strom, sa zjavne zdráhal vyťať ho bez toho, aby sa naposledy snažil prinútiť ho priniesť úrodu. Požiadal teda majiteľa, aby dal figovníku poslednú šancu tak, že ho okope a pohnojí; týmto by stromu poskytol najvýhodnejšie možné podmienky na to, aby konečne zarodil ovocie. Ak by po všetkej tej práci strom stále neprinášal ovocie, potom by neexistovala žiadna alternatíva; figovník by musel byť vyrúbaný. To je zhrnutie podstaty obsahu podobenstva. Teraz sa pokúsime pochopiť učenie, ktoré ním chcel Ježiš odovzdať.

Pri rôznych príležitostiach v Biblii nachádzame Izrael opisovaný ako figovník a Ježiš mal nepochybne na mysli tento národ, keď rozprával toto podobenstvo. Židia ako národ dostali mnohé privilégiá. Predovšetkým boli vyvolení ako zvláštny Boží ľud a Biblia zdôrazňuje skutočnosť, že toto vyvolenie nebolo založené na žiadnych konkrétnych vlastnostiach, ktoré by ho robili nadradeným voči iným národom. Boh sa potom osobitne staral o Židov, viedol ich stovky rokov, staral sa o to, aby boli uspokojené všetky ich fyzické a materiálne potreby, prejavoval svoju moc prostredníctvom mnohých zázrakov, posielal prorokov, aby ich učili jeho cestám a umožňoval im, aby porazili svojich nepriateľov. Žiadny iný národ nikdy nedostal toľko lásky, milosrdenstva, starostlivosti a pozornosti, a to všetko bolo nezaslúžené. A čo Boh od nich očakával ako odozvu? Očakával od nich, že rozpoznajú, akí sú mu zaviazaní, a prejavia mu vernosť tým, že budú dodržiavať jeho prikázania a uctievať ho celým srdcom. Toto bolo ovocie, ktoré od nich Pán očakával.

Aká však bola skutočnosť? Zisťujeme, že Izraeliti sa pri mnohých príležitostiach obrátili chrbtom k Pánovi a uctievali bohov iných národov, pričom sa v rozpore s Božími zákonmi dopúšťali ohavných hriechov. Keď im Boh poslal svojich poslov (prorokov), tí boli zvyčajne ignorovaní, zle sa s nimi zaobchádzalo, alebo boli dokonca zabití. Často o nich hovoril ako o tvrdošijných ľuďoch, ktorí ho

odmietali počúvať. Ak si prečítate záznamy o deťoch Izraela v Starom zákone, budete prekvapení, aký trpezlivý bol Boh voči svojmu vzbúreneckému národu.

Ak môžeme identifikovať majiteľa figovníka ako Boha Otca, je logické, že vinára identifikujeme ako Pána Ježiša Krista. Všimnite si, že vinár nespochybnil právo majiteľa vyťať figovník; jednoducho ho prosil, aby tomu dal viac času. Ježišova služba medzi Židmi, ako je opísaná v evanjeliách, im poskytla úžasnú príležitosť znovu premýšľať, činiť pokánie a vrátiť sa k Bohu. Faktom je, že Kristova služba na zemi bola vykonávaná takmer výlučne medzi Židmi. Bolo to preto, lebo ako dobrý vinár im chcel dať každú príležitosť, aby sa obrátili späť k Bohu. Jeho samotná služba vyučovania a konania zázrakov spolu s bezúhonným životom boli výzvou, aby sa kajali a konečne priniesli ovocie vďačnosti a vernej služby svojmu Pánovi. Ale čo sa v skutočnosti stalo? Tieto slová, ktoré nachádzame v Jánovom evanjeliu, zhrňujú reakciu Židov na Ježiša: *„Prišiel do svojho vlastného, a jeho vlastní ho neprijali!“*(Ján 1:11– pozn. prekl.).

Bola by to však chyba obmedziť aplikáciu tohto podobenstva len na Židov, pretože všetci patríme Bohu v tom zmysle, že je to on, kto dal život každému z nás. Pán má teda právo očakávať návratnosť investície, ktorú vložil do našich životov. Ale ako by sa mala prejaviť?

V prvom rade by sme mu mali vyjadriť vďačnosť za to, že nám dal vzácny dar života tým, že žijeme na jeho slávu. Ďalej, dal nám naše telá. Mali by sme sa snažiť ctiť Boha tým, že svoje telá použijeme na to, aby sme mu verne slúžili a kráčali po jeho cestách. Dal nám aj našu myseľ. Svoju myseľ by sme mali zamerať na pozitívne veci, ktoré nachádzame vo Svätom Písme. Nájdeme napríklad toto nabádanie: *„...všetko, čo je pravdivé, čo je počestné, čo je spravodlivé, čo je mravne čisté, čo je ľúbe, čo je dobropovestné, ak je nejaká cnosť a ak nejaká chvála, o tom premýšľajte“* (Filipenským 4:8 – pozn. prekl.). To tiež znamená, že by sme mali zdržiavať svoju myseľ od všetkých nečistých, závistlivých, pomstychtivých, pohŕdavých, pyšných a nečestných myšlienok. Aké ovocie prináša naša myseľ? A čo naše ústa? Hovoríme vždy slová, ktoré sú láskavé, povzbudzujúce, oceňujúce, láskyplné a úprimné, alebo niekedy odsudzujeme, hovoríme o ľuďoch zle, karháme a zľahčujeme ich? Figovník stvoril Boh, aby prinášal zdravé, nádherné ovocie. Pamätajte si, že v podobenstve prišiel majiteľ hľadať ovocie na jedenie, nielen sa naň pozerať. Aké ovocie prinášame pre Pána? Je mu náš život príjemný?

Drahý priateľ, ak si nikdy alebo len zriedka premýšľal o tom, aké dôležité je páčiť sa Bohu, môžeš si byť istý, že on je nespokojný s tvojím životom. Pozri, rovnako ako je účelom figovníka prinášať ovocie, účelom ľudskej existencie je ctiť, oslavovať a tešiť Boha, dávať ho na prvé miesto a kráčať v poslušnosti podľa jeho vôle. Možno si musíš priznať, že tvoj doterajší život bol z Pánovho pohľadu neplodný. Ak áno, potom zúfalo potrebuješ Spasiteľa. Ako sme už videli, najväčším hriechom, ktorý Židia spáchali, bolo to, že odmietli Pána Ježiša napriek všetkému, čo vykonal medzi nimi. Niekto by mohol povedať: „Áno, ale neodmietol som Ježiša Krista“. Možno povieš, že ho obdivuješ, že ho uctievaš, dokonca, že ho miluješ. Ale si si istý? Cieľom jeho príchodu na zem bolo tú obrovskú priepasť, spôsobenú našimi hriechmi, premostiť tak, že za nás zomrel na kríži. Išiel si niekedy osobne k tomuto krížu s veľkým zármutkom a s úprimnou pokorou kvôli svojim hriechom a vložil si celý svoj život do rúk Spasiteľa? Ak si mu ešte nikdy neodovzdal svoj život, potom si ho v skutočnosti odmietol, hoci si urobil akékoľvek mnohé dobré veci. Ako som práve povedal, je to preto, že práve toto bol účel, pre ktorý prišiel na zem – spasiť hriešnikov. Nemôže to byť tak, že ti Boh dáva poslednú šancu, ako to urobil tomu figovníku? Drahý priateľ, choď k Spasiteľovi so zlomeným srdcom a požiadaj ho, aby ťa zachránil. Potom konečne budeš môcť vo svojom živote prinášať Bohu ovocie. Ináč budeš sťatý a vyhodený na večnosť